

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, Naalakkersuisut peqquneqassasut misissuissasut Royal Arctic Line Kalaallit Nunaata iluani avammullu assartuinissamut sullissinissamik akuersissutaata atuukkunnaarsinneqassappat pitsaaqutissai ajoqqutissaalu, taamatuttaarlu assartuinnermut unammilleqatigiinneq eqqullugu. Misissuineq takussutississavaa sullissinissamik akuersissut peerlugu unammilleqatigiinnermillu eqqussineq aningaasatigut kingunissai qanoq isikkoqarnersut. Misissuineq Inatsisartunut UPA 2023 nallertinnagu tunniunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Siullermeerinnineq

Naleqqamiit Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit, qutsaviginiarparput siunnersuutaanut.

Qularutissaanngilaq Kalaallit Nunaat nunasiaataanermini aalajangiussat arlaqartut iluaqutitaqarlutillu ilaat kalaallit inuuniarnerannut oqilisaataasimangitsut.

Assersuutit taaneqarsinnaavoq KGH¹ nunatsinnut kisermaassisutut angallassinera, nuunneqarnikummat Aalborgimut². Kalaallit akikinnerusumik pitsaanerusumillu sullinneqarniarnerat aallaaviunani, Danmarkimi suliffissanik pilersitsiniarneq tunngaviusimalluni.

KGH nunatsinni ineriartorneq toqqaannaq malinngikkaluarlugu 1985-imi KNI-ngorluni assartuineq nunatsinnut ingerlatiinnarpaa, KGH-mi pissutsit atuinnarlugit. Allaat 1992-mi KNI-mit tuluttut atsiinnarlugu RAL³ nunasiaataanermini ingerlanneqarsimasut assartuineq tigummaguli ullumikkumut allanngungaartoqanngilaq.

Maannali pissutsit ineriartupiloorput. Kalaallit naammagittarnerat killeqaleriartorpoq. Ineriartornermut killilersugaanatik nunarsuarmioqataarusupput, peqataarusupput.

¹ Kongelig Grønlandsk Handel

² <https://www.maritimeaalborg.dk/oesthavnen/kgh-flytter-til-aalborg/>

³ Royal Arctic Line

Naleraq ersarissumik siunnerfeqarnissaq kissaatigaa. Nalunngilarput HFO⁴ issittumi atugaajunnaarnissaa 2024 kingorna. Taamaammat aamma qiviartariaqarparput aqqu takinersiornagu angallannerup qularnaarnissaa. HFO atorlugu sulii assartuiviusinnaasumi unammilleqatigiinneq atorlugu pingaarnersiuisariaqarneq pisariaqarlerpoq. Maannamut atuussimasoq isumaqatigiissut aammalu piffissanngorsoraarput politikkikkut ersarissumik isummerfiginissaa nunatsinnut assartuinissaq.

Oqariartuut tungaveqarpoq allannguiniarnerit inuiaqatigiinnit kissaatigineqartartut ataasiaannarata tusartaratsigit. Allannguinerतालु tikinneqarneq ajorluni. Misissuinerit, nalunaarusiornerit kisimik. Allannguinerimmi qassit pisinnaagaluarpat, siunnersortinik misissuinersuillu qimallugit aalajangiisinnaassusilimmik taarserneqartaraluarpata. Ilami ”sapiissuuseq” 2018-imi oqariartuutigalugu, Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap innersuussutaa malinngivillugu mittarfiliornissaq aalajangiunneqarpoq.

Nalunaarusiaq kingulleq tungavilersuutigaa Aalborg 2022 tungaanut nunatsinnut isaaviusussaatitaanera, RAL kisermaassisussaatinaanissaanut tungavissatut⁵. Aalborg-ili kisiat aporfunngilaq. Aammattaaq pisariaqarpoq qulakkiissallugu RAL kisermaassititaaneranut isumaqatigiissutip imarisaa naleqqussarnissaa. Naleqqamiit pingaartutut innersuukkusupparput isumaqatigiissummi kingullermi paarisatsinni immikkoortut 2 aamma 16.

Immikkoortoq 2-mi allanngortariaqartutut inisseqqavoq ”kisermaassisussaatitaaneq”. Tassungalu atatillugu aamma periarfissaalluni Immikkortoq 2d atorlugu inatsimmik nutaamik pilersitsisinnaalluta periarfissiisumik nutaamik eqqarsarnermik. Tamanna periarfissiissagaluarpoq ukiut marluk utaqeqqaarnagit akikinnerusumik Island, Tuluit Nunaat aamma USA-miit nunarput tikinneqalersinnaanera.

⁴ Heavy Fuel Oil

⁵ <http://www.transportkommissionen.gl/Kommissionen/tabid/38/language/kl-GL/language/da-DK/Default.aspx?kl-GL=Default.aspx&da-DK=Default.aspx>

Immikkoortoq 16 aamma maanna oqallinnermi avaqqunneqarsinnaarpasinnani, decembari 2022 nalunaarfissaq atorlugu, ukiut marluk ingerlanerani atorunnaarsitsinissaq kaammattuutigeqqullugu.

Immitsinnulli aamma taava qiviarsinnaasariaqarpugut. Pisortat suliffeqarfiutaat Naalakkersuisut ataasiakkaat susassaqarfiata ataanut inissillugit, Inatsisartut apeqqutaat akineqartarput⁶, tassanilu pingaaruteqarpoq Naalakkersuisunut ilaasorta q kinaluunniit sulianut naalakkersuinikkut oqartussaaffigisaminut tunngasunik aalajangiinernut akisussaalluni⁷. Kisiannili pisortat suliffeqarfiutaat tamarmik Naalakkersuisut Siulittaasuata akisussaavigalugit⁸.

Taamaasilluni Naalakkersuisut Siulittaasuat aalajangiinermigut, imaluunniit aalajangiinaveersaarnermigut, Naalakkersuisumut kingunissaat ingerlateqqissinnaallugit. Suleriuseq tulluurtuuva, eqqortuuva?

Qularnanngilaq immitsinnut pilersornissaq qulakkeerlugu siunnerfeqarluta Naleqqamiit suliniuteqartuartugut. Nunanut allanut niuernerput nukittorsarnissaa pingartitatta aamma ilaanniippoq. Nunarsuarmioqataanerput nukittorarsinnaanngilarput, innuttaasunut iluaqtissaanik malunnaateqartinnagu.

Naleqqamiit siunnersuuteqartup siunertarisinnaasaa, nunatsinnut akikinnerusumik assartuisinnaalernerq, nunatsinni innuttasunut tamanut pitsaanerusumik akikinnerusumillu inuunerannut illuinnarsiuteqarnissaat angunissaa.

Qularutiginngivippara innuttaasunut tamanut pingaaruteqarluinnartoq nunatsinnut pilersorneqarsinnaanerput qulakkiissallugu, taamaammallu allannguutissatut siunnersuutissaqarluta:

⁶ https://ina.gl/documents/para3637/2021/svar/192_2021_RAL_JFNI_akissut.pdf

⁷ https://inatsisit.gl/Lov?rid=%7b96554F89-62C9-4A00-9D32-9065750A37B2%7d&sc_lang=kl-GL

⁸ Suliassaqarfiit agguataarnerat pillugu kaajallaasitaq nr. 4, 29. november 2021-mersooq (Suliassaqarfiit agguataarnerat) kingullertut nittartakkami nassaarineqarsinnaavoq.

Naleraq

UPA 2022/119
Pele Broberg, Naleraq

”Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, Naalakkersuisut peqquneqassasut Royal Arctic Line A/S sullissinissamik akuersissutaata 1. 2025 Januar atorunnaarsinneqassasoq, nutaamik taarsiunneqarluni Kalaallit Nunaata Danmark akornani assartuinissamut kisermaassilluni ingerlatsivilernissaanut, Kalaallit Nunaata iluani kisermaassisariaqarnani assartuussisinnaasoqartinnagulu pisussaaffilissallugu. Peqqusinerup kingunerissavaa unammilleqatigiinneq ammarneqassasoq nunanit allanit, namminersortunngorsaanermillu kajumissaarinneqataassalluni, pilersuisussaataanerlu qulakkeeqqassallugu.”

Naleraq sinnerlugu

Pele Broberg